

RITenis

Aprites ekonomikas spēle

Aprites ekonomikas spēle "RITenis" ir par mums pasaulē - kā domāt, dzīvojot videi draudzīgāk; par to, kas notiek pasaulē un kā varam to ietekmēt; par to, kā lietas var patērēt apdomīgāk, remontēt, atjaunot, pārstrādāt, tādējādi taupot dabas resursus.

Eiropas
Komisija

RITenis

Aprites ekonomikas spēle

Sākt spēli

Spēle tapusi sadarbībā ar biedrību "Eiropas Kustība Latvijā" un SIA "ZAAO" dabas un tehnoloģiju parku "Urda". Digitalizētāji: Ronalds Palacis & Kristaps Mihelsons no komandas "Failed Nodes"

© Eiropas Savienība 2021

Spēle "RITenis"

ir par Tevi pasaulē - par to, kā domāt un dzīvot videi draudzīgāk; par to, kas notiek pasaulē un kā Tu vari to ietekmēt; par to, kā lietas var izmantot atkārtoti, remontēt, atjaunot, pārstrādāt, lai tās kalpotu ilgāk, tādējādi taupot dabas resursus. Šī spēle mainīs Tavu skatu uz daudzām lietām. Iesaisties aprites ekonomikā - esi Aprites guru, nevis PĀRTĒRenis.

Spēli digitalizējuši Kristaps Mihelsons un Ronalds Palacis no Ventspils Valsts 1. ģimnāzijas.

Kristaps Mihelsons

@kristaps0s

#kristaps0s

Ronalds Palacis

@rwnalds

#devkeystuff

Kā spēlēt?

1.

Iegriez ratu un uzzini spēles tēmu: banāni, hamburgers, austiņas, skrituļdēlis vai T-krekls.

2.

Spēles pirmajā līmenī izvērtē dotos apgalvojumus. Par katru pareizu atbildi saņem 5 punktus.

3.

Spēles otrajā līmenī izvēlies pareizo vārda vai frāzes skaidrojumu. Par katru pareizu atbildi saņem 5 punktus.

4.

Spēles trešajā līmenī klikšķini uz vārdiem, kas saistīti ar aprites ekonomiku. Dotais laiks - 15 sekundes. Par katru pareizi izvēlētu vārdu 2 punkti.

pareizi izvēlētu vārdu 2
punkti.

Spēles noslēgumā uzzini, kas esi

***PĀRTĒRenis** vai ***Aprites guru**

PĀRTĒRenis (-64p)

Cilvēks, kurš pērk visu, ko reklamē,
nedomā videi draudzīgi (vispār daudz
nedomā) un ar šādu dzīvesveidu sekmē
dabas resursu pārtērēšanu.

Aprites guru (64p+)

Apdomīgs, atbildīgs, gudrs un prasmīgs
cilvēks, kurš iesaistās aprites ekonomikā.

Īsa spēles instrukcija

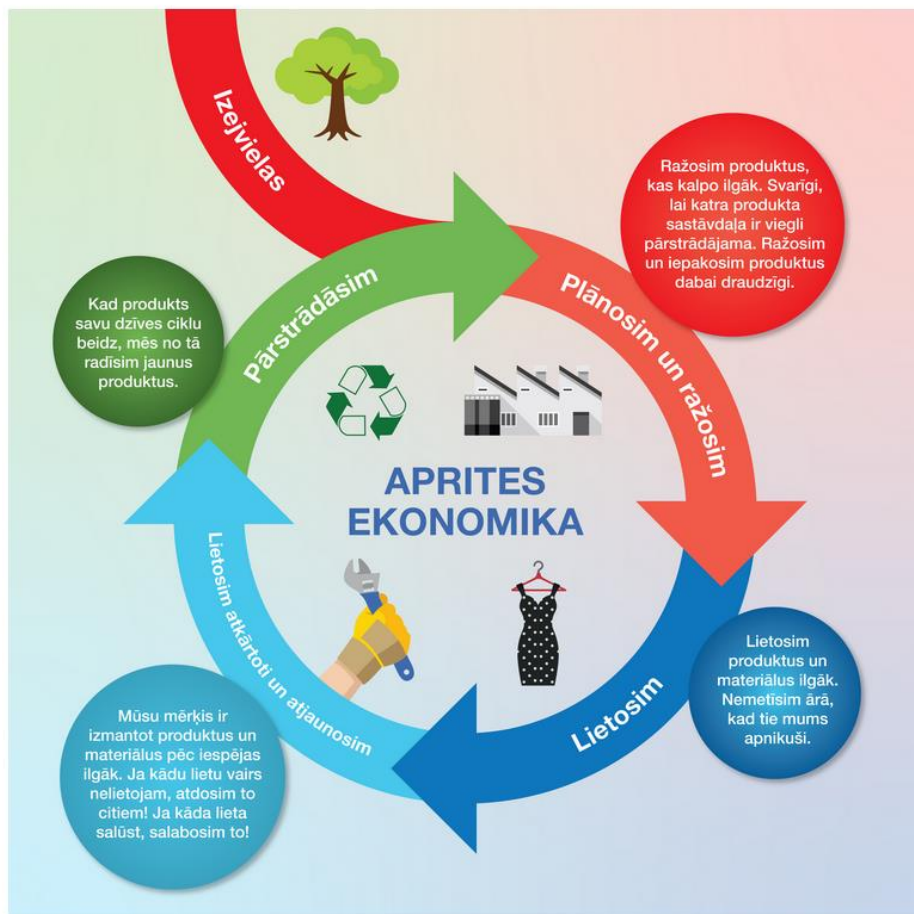
- Spēles ilgums ir 15 minūtes
- To iespējams spēlēt individuāli uz datora, planšetes vai mobilā telefona
- Ja spēle tiek spēlēta pasākumos, tad moderators dod īsu ievadu
- Spēles gaitā spēlētājam jāizvērtē un jāizvēlas viņaprāt pareizie apgalvojumi un jāatbild uz virkni jautājumu, kas tiek vērtēti punktos

Spēle ietver skaidrojumu kas ir aprites ekonomika

Sākums

Par spēli

Kas ir aprites ekonomika?

Visu ražojumu pamatā ir dabas resursi. Nemitīga ražošana, lai pārdotu pēc iespējas vairāk preču, ir radījusi augstu piesārņojuma līmeni, dabas resursu noplicināšanos un milzīgu atkritumu daudzumu pasaulē.

Lai pasargātu dabas resursus, ir jāmainās ne tikai ražošanai, bet arī katram no mums - **jāmaina domāšana**, dzīves **paradumi** un **attieksme**.

Tieši uz to mudina aprites ekonomika - ražošanas un patēriņa modelis, kas ietver resursu ieguvu un sadali, atkārtotu izmantošanu, preču remontu, atjaunošanu un pārstrādi. **Aprites ekonomikas mērķis ir nodrošināt pēc iespējas ilgāku izmantoto resursu lietošanu, pirms tie kļūst par neizmantojamiem atkritumiem.** Iesaistoties aprites ekonomikā, arī Tu palidzi samazināt dabas resursu ieguvu un padari planētu zaļāku.

Spēles soļi

1. Uz virtuālā rata ir 5 sadaļas, katrā sadaļā atrodas viens simbols (Banāns, T-krekls, skrituļdēlis, austiņas, hamburgers), zem rata ir poga «Iegriezt»
2. Uz ekrāna ekrāna parādās attēls, uz ko ir apstājies iegrieztais rats
3. Viens pēc otra parādās 5 apgalvojumi, kas jāizvērtē un jāizvēlas pareizais. Par katru pareizu atbildi saņem 5 punktus
4. Spēles otrajā līmenī izvēlies pareizo vārda vai frāzes skaidrojumu. Par katru pareizu atbildi saņem 5 punktus
5. Spēles trešajā līmenī klikšķini uz vārdiem, kas saistīti ar aprites ekonomiku. Dotais laiks - 15 sekundes. Par katru pareizi izvēlētu vārdu 2 punkti
6. Noslēgumā spēlētājs uzzina vai viņš ir PĀRtērenis vai Aprites guru

Banāns

Iegriez

T-krekls

Uz sākumu

14:12

IEGŪTIE PUNKTI

0 / 80

Izvērtē apgalvojumus!

Piemērs apgalvojumiem – T-krekls

1. T-kreklam ir cieša saistība ar burtu T.

Tā ir! / Diezin vai!

2. T-krekli radās no apakšveļas.

Tā ir! / Diezin vai!

3. Vismaz divi T-krekli ir katram pasaules iedzīvotājam.

Tā ir! / Diezin vai!

4. Ginesa rekords pieder cilvēkam, kurš vienlaicīgi mugurā uzvilcis 245 T-krekļus.

Tā ir! / Diezin vai!

5. T-krekļus valkā tikai jaunieši.

Tā ir! / **Diezin vai!**

Piemērs vārda/ frāzes skaidrojumiem – T-krekls

1. Ātrā mode

A) Apģērba zīmoli, kas ļoti īsā laikā ražo lētu apģērbu no zemas kvalitātes materiāliem. Ražošanā izmanto poliesteru – vidi piesārņojošu plastmasu

B) Apģērba zīmoli, kas savus veikalus atver agri no rīta

“Ātrās modes” industrija gadā saražo 100 miljardus apģērba gabalu. Tas būtiski piesārņo vidi, kā arī paverdzina nabadzīgo valstu iedzīvotājus – viņi parniecīgu atalgojumu briesmīgos apstākļos strādā garas darba stundas.

2. Lietoto apģērbu veikals

A) Veikals, kurā apģērbu paņem uz nedēļu, palieto un tad nes atpakaļ

B) Veikals, kurā var iegādāties lietotu, bet valkāšanai derīgu apģērbu

Kas vienam lieks, citam var būt nenovērtējams dārgums. Nodod arī tu savu apģērbu speciālos apģērbu nodošanas punktos – tas noteikti kādam noderēs.

3. Veļas mazgāšana

A) Videi draudzīga rīcība ir mazgāt pilnu veļasmašīnu

B) Videi draudzīga rīcība ir veļasmašīnu atstāt pustukšu

Veļas mazgāšanā tiek patērētas ķīmiskas vielas, elektrība un ūdens. Mazgā retāk, maksimāli piepildi veļasmašīnu, izvēlies zemāku temperatūru un īsāku mazgāšanas ciklu, izvēlies videi draudzīgus mazgāšanas līdzekļus un lieto tos ieteicamajās devās.

4. Ražošana

A) Gada laikā pasaulē tiek saražoti 13 miljardi T-kreklu

B) Gada laikā pasaulē tiek saražoti 900 tūkstoši T-kreklu

Izpēti, kurā valstī ražots tavš T-krekls. Jo tālāku ceļu tas mērojis, jo vairāk dabas resursu patērēts tā ražošanā un transportēšanā. Izvēlies ilgtspējīgu un savā valstī ražotu apģērbu.

Piemērs vārda/ frāzes skaidrojumiem – T-krekls

5. Ūdens

A. Viena t-krekla ražošanā tiek iztērēti 2700 l ūdens

B. Viena t-krekla ražošanā tiek iztērēti 500 l ūdens

Lai saražotu vienu kokvilnas T-kreklu, ir nepieciešami apmēram 2700 litri ūdens. Viens cilvēks tik daudz izdzer apmēram divarpus gadus.

6. Otrreizēja izmantošana

A) No veciem T-krekliem uzšūta soma vai suņu rotaļlieta

B) Divreiz uzvilkt T-krekls

Iedod otru dzīvi novalkātiem T-krekliem, lai radītu jaunus apģērba gabalus, aksesuārus, somas un rotaļlietas.

7. Neizmazgājams traips

A) Ja uz T-krekla ir neizmazgājams traips, tas jāizmet vai jāsadedzina

B) Ja uz T-krekla ir neizmazgājams traips, ar dabisku krāsošanas metodi pievieno tam citus traipus

Pārsteidzošu gala rezultātu iegūsi batikojot. Krāsošanas procesā izvēlies izmantot videi draudzīgas krāsas.

8. Ekoloģiskā mode

A) Tiek izmantotas dabīgas un dabas resursus saudzējošas izejvielas, otrreiz izmantojami materiāli

B) Uz drēbēm ir pamanāms uzraksts Eko

Izvēlies apģērbu no “atbildīgām kolekcijām”, kas ražotas labai draudzīgi. Esi stilīgs, nepērc arvien jaunu apģērbu, bet pielāgo un pārveido esošo!

Spēle beigusies!

Tu esi **PĀRTĒRenis!**

TAVI REZULTĀTI

IZVĒRTĒ APGALVOJUMUS!

0 punkti

IZVĒLIES PAREIZO SKAIDROJUMU!

0 punkti

KLIKŠĶINI UZ VĀRDIEM!

0 punkti

KOPĀ

0/80 punkti

Uz sākumu

Spēlēt vēlreiz